

РЕШЕНИЕ

№ 2933

гр. София, 02.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в публично заседание на 26.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **10376** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл.

1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Делото е образувано по искова молба на М. М. С. от [населено място], [улица], ЕГН [ЕГН], като претендира обезщетение от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ГД „ИН“) от пропуснати ползи в размер на 50 200 лв. и неимуществени вреди в размер на 10 000 за периода от 15.10.2018 г. до 14.03.2019 г. и законната лихва от края на увреждането до окончателното заплащане на сумата, поради невъзможност да изпраща препоръчани писма до съдилищата, което е станало причина да загуби водени от него 7 дела.

С допълнителна молба са направени уточнения, като е посочено, че:

1. Размерът на имуществените вреди е формиран на базата на общата сума от поискана от ищеца, като компенсация/неустойка по прекратените по вина на ГД „ИН“ 7 граждански и административни дела, които е бил завел. Общата сума на тези вреди е 50 200 лева (за толкова са заведени общо тези 7 дела).

2. Неимуществените ми вреди се състоят в това, че преживял силно огорчение, унижение и безсилие срещу незаконните действия на ГД „ИН“ по спиране на кореспонденцията му и прекратяването на 7 дела. Ищецът преценява размера на обезщетението за тези преживени негативни емоции и пълно разочарование от липсата на законност в Република България на 10 000 лева.

Вредите са причинени от действие/бездействие на служители на Затвора в [населено

място] и се изразяват в неизпращане на препоръчаната кореспонденция до различни съдилища в България, където М. М. С. е завел посочените в исковата молба граждански и административни дела.

В дадения от съда срок е постъпил писмен отговор от ответника ГД „ИН“. В него се сочи, че ищецът по никакъв начин не е бил лишаван от правото да получава или да изпраща кореспонденция. Няма данни през исковия период ищецът да е депозирал молби за изпращане на кореспонденцията му като препоръчана, нито данни, за направено искане, да му бъдат удържани суми от картата, за заплащане на такси за изпращането на пратките. Видно от докладна записка, съставена от инспектор при Затвора в [населено място], ищецът е депозирал писмата си в запечатани пликове, без да е искал входящи номера и същите са изпращани стандартно чрез клон на Български пощи.

Когато ищецът е депозирал молба за изпращането на кореспонденцията като препоръчана, тези молби са били удовлетворени, като за тези пратки е приложен фискален бон, удостоверяващ изпращането им. Администрацията на затвора не може да носи отговорност за забавянето или недоставянето на пратките по вина на пощенския оператор. Представени са и документи, от които е видно, че С. е отказал да получава някои от съобщенията, адресирани до него.

Ответникът изрично твърди, че не е издавана заповед на Началника на Затвора в [населено място] за спиране на препоръчаната кореспонденция на лишените от свобода. Изисквано е единствено писмено пълномощно от лицето, което ще изпраща или получава кореспонденцията, каквото е било изискването на пощенския оператор.

По време на проведените по делото открити съдебни заседания, ищецът, редовно призован, се явява лично.

Ответникът – ГД „ИН“, се представлява от юрисконсулт В., която оспорва исковата молба. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Участвалият в производството по делото прокурор, като представител на СГП, изразява становище за неоснователност на предявените искове.

Административен Съд С. - град, I отделение, 19-ти състав, след като взе предвид направените в исковата молба твърдения, изразеното становище на пълномощника на ответника и това на представителя на СГП и се запозна с приетите по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че М. М. С. е бил задържан под стража в следствения арест на [улица] в [населено място] от 04.06.2018 г. до 07.08.2018 г. На 07.08.2018 г. е бил настанен в Затвора в [населено място] и е освободен на 14.03.2019 г.

Съдът е изискал служебно информация относно предмета на спора и страните по следните дела, така както са посочени в исковата молба: 1. Гражданско дело № 19037/2018 г. на РС – [населено място], 2. Гражданско дело № 1366/2018 г. на РС – [населено място], 3. Гражданско дело № 1716/2018 г. на РС – [населено място], 4. Гражданско дело № 1252/2017 г. на СГС, 5. Административно дело № 12922/2018 г. на АССГ, 6. Административно дело № 10518/2017 г. на АССГ и 7. Административно дело № 3323/2018 г. на АССГ.

По делото са постъпили и приети следните копия от постановени съдебни актове по посочените дела, както следва: 1. Решение № 5901 от 17.10.2018 г. на АССГ, 67 състав, оставено в сила с Решение № 3053 от 31.03.2022 г. на ВАС, Трето отделение, с което е отхвърлен като неоснователен и недоказан предявения иск от М. М. С. срещу Главна дирекция „Охрана“ за заплащане на обезщетение в размер на 10 000 (десет

хиляди) лева, ведно с претендираната законна лихва, считано от 29.12.2015 г. за претърпени неимуществени вреди от незаконосъобразни действия, извършени на 29.12.2015г. в сградата на Административен съд Стара Загора от длъжностни лица на ГД „Охрана“, 2. Решение № 811 от 12.02.2019 г. по административно дело № 10518/2017 г.на АССГ, 33 състав, оставено в сила с Решение № 7758 от 29.06.2021 г. на ВАС, Трето отделение, с което е отхвърлен предявения иск от М. М. С. за сумата от 20 000 лева, представляваща обезщетение за причинени преки, неимуществени вреди, срещу Главна дирекция „Охрана на съдебната власт“ от незаконосъобразни действия на служители на адм. орган, като неоснователен и недоказан, 3. Определение № 1931 от 11.03.2019 г. по административно дело № 12922/2018 г. на АССГ, 5 състав, влязло в сила на 19.09.2019 г., с което е върната исковата молба на М. М. С., предявена за сумата от 10 000 лв., представляваща обезщетение за причинени преки, неимуществени вреди срещу Главна дирекция „Охрана на съдебната власт“ от незаконосъобразни действия на негови служители, 4. Решение № 3858 от 30.05.2019 г. на СГС-ГО, по гр. дело № 1252/2017 г., влязло в сила на 20.07.2021 г., с което отхвърлен иска на М. М. С. срещу Софийски Районен Съд за заплащане на сумата от 150 000 лв. неимуществени вреди и 500 лв. имуществени вреди., 5. Определение № 1216 от 07.12.2018 г. на РС – [населено място] по гр. дело № 1366/2018 г., влязло в сила на 28.12.2018 г., с което е върната исковата молба на М. М. С. срещу Р. Д. и М. И.. С определение № 1314 от 25.11.2019 г. на същия съд и по същото дело е отказано възстановяване на срок за отстраняване на нередовностите на исковата молба, 6. Определение № 1744 от 30.11.2018 г. на РС – [населено място], влязло в сила 04.01.2019 г., с което е прекратено производството по делото и 7. Информация от електронната система на РС – [населено място], от която е видно, че с определение № 3338/22.03.2019 г. производството по Гражданско дело № 19037/2018 г. на РС – [населено място] е прекратено.

Като доказателства по делото са приети представени с исковата молба документи, свързани със заведените от С. дела – копия от исковите молби и крайните съдебни актове. Ответникът също представи документи – копия от справки, обяснения, писма, докладни записки, регистри на заведени молби и пощенски пратки и т.н., свързани с изпращаната и получаваната от М. С. кореспонденция, по времето, през което той е бил лишен от свобода.

Административен Съд С. - град, I отделение, 19-ти състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на иска: искът е допустим. Всяко физическо или юридическо лице може да предяви иск по реда на чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 3 от ЗОДОВ срещу конкретно държавно или общинско юридическо лице с твърдението, че е претърпяло вреди вследствие на незаконосъобразна административна дейност. В случая искът е предявен срещу юридическото лице, в структурата, което работят длъжностните лице, от чиито незаконосъобразни действия ищцата твърди, че е претърпяла неимуществените вреди.

Разгледан по същество, искът е неоснователен.

В чл. 7 от Конституцията на Република България е предвидено, че държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Проекция на този принцип е разпоредбата на чл. 203 от АПК, съгласно която исковите за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от

незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава, а за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. За да се разграничат отговорността за причинени вреди по чл. 45 и следващите от ЗЗД и тази по чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от ЗОДОВ, следва да се направи анализ, чрез съпоставка на двете норми. На първо място различieto по между им е свързано с тяхното основание. Отговорността по ЗЗД почива на забраната да не се вреди другиму, докато отговорността по ЗОДОВ е изградена върху идеята за задължение на държавата и общините да спазват правата и законните интереси на гражданите. Именно при неспазване на това основно задължение и когато в следствие на него е причинено увреждане на граждани и юридически лица, възниква основание за ангажиране на отговорност на съответните държавни институции. Съгласно чл. 205 от АПК това са юридическите лица, представлявани от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Отговорността по чл. 45 от ЗЗД и тази по ЗОДОВ се изграждат на различна плоскост. Елемент от фактическия състав на непозволеното увреждане по ЗЗД, свързан с неговата субективна страна, винаги е вината, т.е. субективното отношение на деликвента към противоправното деяние. Характерно е за втория вид отговорност е, че е обективна и безвиновна. Тя възниква само при или по повод на осъществяване на административната дейност на държавата или общините. Чл. 203 от АПК и чл. 1 от ЗОДОВ употребяват термините "актове", "действия" и "бездействия", за които легално определение няма в цитираните закони, но под "действия" и „бездействия“ следва да се разбират само онези фактически и правни действия, които са осъществени от длъжностни лица и административни органи при или по повод на административната дейност, т.е. при упражняването на дадените им от закона правомощия.

Държавата и общините ще носят отговорност за вреди, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Анализът на тази норма, налага разграничаване на дейността по издаване на административни актове и тази, която е проява на физическото действие или бездействие. Това има значение при решаване на въпроса за предпоставката, при която увреждания може да търси обезщетение. Незаконосъобразните административни актове или действия или бездействия са последица от несъобразност на поведението на длъжностните лица с разпоредбите на закона или подзаконовите нормативни актове.

Активно легитимирана страна по иска по чл. 203 от АПК, може да бъде всяко лице, което твърди, че е претърпяло вреди, в следствие на незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавни и общински органи и длъжностни лица. Този иск представлява автономно средство за защита на частноправните субекти срещу несъобразна със закона административна дейност. Те обаче следва да докажат претърпените вреди, техния характер и размер и най-вече, че вредоносният резултат е в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на държавен или общински орган или длъжностно лице, при или по повод на изпълнението на административната дейност. Това е така, защото деликтната отговорност на държавата/общината не се презюмира от закона, поради което в тежест на ищеца (арг. чл. 154, ал. 1 от ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК) е да проведе главно и пълно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а за съда

съществува задължение да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан.

Фактическият състав на предявения иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ с оглед твърденията на ищцата включва в кумулативна даденост: 1. наличие на действие или бездействие, осъществено от длъжностно лице или от орган на ответника; 2. незаконосъобразност на действието или бездействието; 3. причинена вреда и нейния размер; 4. причинна връзка между незаконосъобразното действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

Първата предпоставка в случая е доказана. Органите на затворническата администрация са извършвали действия по изпращането на кореспонденция – писма, молби, жалби, писмени уточнения и т.н. съставени от М. С. и адресирани до различни държавни органи и организации. Извършвани са също действия по приемане на съобщения и кореспондентски пратки, адресирани до С., като те са му били предавани надлежно физически. Установено, че в някои случаи, ищецът е отказвал да ги приеме, което е удостоверено с подписите на свидетели.

По отношение на втората предпоставка, настоящият съдебен състав намира същата за недоказана. Не с установяват действия или бездействия на органи или длъжностни лица при Затвора в [населено място], в противоречие с разпоредбата на чл. 86, ал. 1, т. 3 от ЗИНЗС или на чл. 75 и чл. 76 от ППЗИНЗС. Според тези разпоредби, лишените от свобода имат право на кореспонденция. Осъдените на лишаване от свобода имат право на кореспонденция без ограничение в броя на писмата, които изпращат или получават. Получаваната и изпращаната кореспонденция на лишените от свобода се контролира в интерес на сигурността, като се цели предотвратяване извършването на престъпления и внасянето на неразрешени вещи, предмети и вещества. Писменото съдържание на кореспонденцията не подлежи на проверка. Писмата на и до лишените от свобода се изпращат и получават от инспектор по социална дейност и възпитателна работа. Пликът се запечатва или разпечатва по начин, който да убеди служителя, че не съдържа неразрешени вещи.

Лишените от свобода имат право да кореспондират с органите на съда, прокуратурата, Президентството, Народното събрание, министерствата, политическите партии в страната, представителни органи, дружества, обществени организации и средства за масово осведомяване.

От събраните по делото доказателства не се установи, М. С. да е бил лишен от правото си на кореспонденция или от получаване на съобщения от органите на съдебната власт.

Цитираните по-горе разпоредби гарантират на лишените от свобода право на лична кореспонденция, но не указват начина на изпращането ѝ, т.е. в закона не е налице задължение на затворническата администрация за изпращането на написаните от лишените от свобода писма с препоръчана поща.

Независимо от това обстоятелство, видно от представеното от ответника писмо рег. № 6735/13.12.2018 г. на Началника на Затвора в [населено място] (л. 114) се установява, че някои от регистрираните пратки, затворническата администрация е изпращала някои пратки на ищеца с препоръчана поща. В същото писмо се сочи, че за изпращане и приемане на пощенски пратки с препоръчана поща е необходимо писмено пълномощно от съответния лишен от свобода към лице, което ще изпраща и получава пратките. От представените от ответника писмени документи се установи, че С. е подавал молби до Началника на Затвора в [населено място], определени пощенски

пратки да бъдат изпращани за негова сметка с препоръчана поща, като няма данни, тези негови молби да не са били удовлетворявани.

В случая не се установи и наведено в исковата молба твърдение, за издадена от Началника на Затвора в [населено място] заповед, забраняваща изпращането на пратки от лишените от свобода с препоръчана поща.

Както беше посочено, в тежест на ищеца е да докаже, че действията на затворническата администрация, от които се твърди, че са настъпили вредите са незаконосъобразни. За установяването на това обстоятелство не бяха представени каквито и да е доказателства.

Недоказано остана и твърдението на ищеца за претърпени имуществени и неимуществени вреди от незаконосъобразни действия на служители на затворническата администрация, дължащи се спирането на кореспонденцията му или неизпращането на пощенските му пратки с препоръчана поща. Т.е. липсва и третата предпоставка за ангажирането на отговорността на държавата.

От описаните по-съдебни актове, постановени по седем дела, които ищецът твърди, че е загубил по вина на затворническата администрация се установява, че по три от тях има постановен акт по същество – съдебно решение, с което исковете се отхвърлят, а по останалите четири производството е прекратено, поради неизпълнение на указания за отстраняване на нередовности на подадените иски молби. По две от делата, водени пред АССГ, решенията са били оспорени пред ВАС и същите са били оставени в сила при касационната им проверка. По третото дело, по което производството е било прекратено се установява, че дадените от съда указания за отстраняване на нередовности не са били изпълнение, защото С. е отказал да получи съобщението на съда, за издадено разпореждане, с което производството е било оставено без движение. По тези дела и по останалите, описани в исковата молба не се установява, че отхвърлянето на исковете, съответно прекратяването на производството, се дължи на незаконосъобразни действия на органи или длъжностни лице при затворническата администрация. По отношение на прекратените дела е необходимо да се отбележи, че не е възможно, при липса на проведено съдебно производство, в рамките, на което ищецът е следвало да докаже твърденията си, да се твърди, че М. С. изобщо би могъл да претърпи някаква имуществена вреда, защото резултатът от всяко едно от делата не може да се предвиди и да се прецени в рамките на настоящето производство.

По отношение на неимуществените вреди, съдът намира, че искът също е неоснователен и недоказан. Ищецът нито представи, нито поиска събиране на доказателства, чрез които да докаже твърденията си за преживени силно огорчение, унижение и безсилие от незаконните действия на ГД „ИН“ по спиране на кореспонденцията му, независимо от обстоятелството, че според изложеното по-горе не се установява изобщо наличието на такива незаконосъобразни действия.

При липсата на доказани незаконосъобразни действия и реално претърпени неимуществени вреди, не може да има причинна връзка между тях, т.е. липсва и четвъртата предпоставка за ангажиране на отговорността на държавата по чл. 1 от ЗОДОВ.

Във връзка с установените по делото факти и след направения мотивиран

анализ на същите, съдът намира исковата претенция на М. М. С. срещу ГД „ИН“ за недоказана, поради което следва да бъде отхвърлена.

С оглед на изхода на спора на ответника се дължат разноски. Такива са поискани своевременно, поради което съдът дължи присъждането.

Водим от горното и на основание чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, **Административен Съд С. - град, I отделение, 19-ти състав,**

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ искова молба на М. М. С. от [населено място], [улица], ЕГН [ЕГН] срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за присъждане на обезщетение за пропуснати ползи в размер на 50 200 лв. и неимуществени вреди в размер на 10 000 за периода от 15.10.2018 г. до 14.03.2019 г. и законната лихва от края на увреждането до окончателното заплащане на сумата, поради невъзможност да изпраща препоръчани писма до съдилищата, което е станало причина да загуби водени от него 7 дела.

ОСЪЖДА М. М. С. от [населено място], [улица], ЕГН [ЕГН] да заплати на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ на основание чл. 24 от Наредба за заплащането на правната помощ, във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ във връзка с чл. 144 от АПК, сумата от 100 (сто) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение, за осъществено процесуално представителство по административно дело № 10376 по описа за 2022 г. на Административен съд София - град.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния Административен Съд на Република България.